

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoCsp/82/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119201060
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2119201060.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. F. XXX, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpeného spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti dohody, o zrážkach zo mzdy a určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a iné, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 20Csp/15/2019-144 zo dňa 6. júna 2022 – III. a IV. výrok, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnuté výroky III. a IV. rozsudku súdu prvej inštancie **potvrdzuje**.
- II. Žalobcovi **n e p r i z n á v a** voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8100043247, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 1.2.2012, je neplatná; II. výrokom určil, že úver poskytnutý žalobcovi žalovaným na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100043247 zo dňa 1.2.2012, je bezúročný a bez poplatkov; III. výrokom uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 300,- Eur ako primerané finančné zadostučinenie v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku; IV. výrokom priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 37 ods. 1, § 39, § 44 ods. 1, 2, § 52, § 55 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 ods. 1, 2, § 551 Občianskeho zákonníka, § 5a ods. 1, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014, § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods. 2 písm. f), j), § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., s poukazom aj na procesné ustanovenia § 137, § 255, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že zo žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/ zmluvy o revolvingovom úvere, uzavretej dňa 3.2.2012 medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom vyplývajú nasledovné údaje o schválenom revolvingovom úvere: poskytnutá čiastka úveru 1.500,- Eur, počet splátok 36, splatných k 15. dňu v mesiaci, výška mesačnej splátky 85,15 Eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 3.065,40 Eur, RPMN za úver 67,64 %, ročná úroková sadzba úveru 70 %, priemerná RPMN za úver 45,66 %, poskytnutá čiastka revolvingu 858,31 Eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 2.043,60 Eur, predpokladaná RPMN po poskytnutí revolvingu 56,09 %, ročná

úroková sadzba revolvingu 68,44 %. V zmysle bodu 8. zmluvy Dohodou o poskytnutí služby sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch splátok úveru a záväzok dlžníka zaplatiť odplatu za poskytnutie služby odkladu splátok úveru vo výške 222,95 Eur a za poskytnutie služby odkladu splátok revolvingu vo výške 135,12 Eur. Z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 3.2.2012 vyplýva dátum prvej splátky úveru: 15.3.2012, dátum poslednej splátky úveru 15.2.2015, RPMN úveru 67,64 %, priemerná RPMN 45,66 %, schválená výška revolvingu 993,43 Eur, výška mesačnej splátky po vykonaní revolvingu 85,15 Eur, RPMN po vykonaní revolvingu 56,09 %, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 3.065,40 Eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť pri každom revolvingu 2.043,60 Eur. Veriteľ jednostranne započítal pohľadávku veriteľa zo zmluvy vo výške 281,14 eur s pohľadávkou dlžníka na poskytnutie úveru vo výške 1.500,- Eur. Z dohody o zrážkach zo mzdy, uzavretej dňa 3.2.2012 medzi žalovaným a žalobcom vyplýva, že žalovaný bude mať voči žalobcovi pohľadávku, ktorá vznikne tým, že žalovaný poskytne žalobcovi na základe zmluvy čiastku vo výške 1.500,- Eur.

Následne právne v napadnutom rozsahu uzavrel, že žaloba je dôvodná (aj) v časti o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia. Nakoľko dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je bezúročná a bez poplatkov, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná v zmysle výrokoch I. a II., je možné konštatovať, že žalobca úspešne uplatnil svoje spotrebiteľské práva na súde, čím boli splnené predpoklady pre vznik práva žalobcu ako spotrebiteľa na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia. Primerané finančné zadosťučinenie má plniť funkciu satisfakčnú, ako aj sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi (viď napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/169/2016). Výšku primeraného finančného zadosťučinenia požadovanú žalobcom považoval za primeranú okolnostiam prípadu (keď žalovaný poskytol žalobcovi úver hneď na začiatku vzťahu nedôvodne znížený o sumu 281,14 Eur, úver úročil úrokovou sadzbou 70 % ročne, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, žalobca úver preplatil a bol nútený domáhať sa svojich práv na súde).

O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd podľa ustanovenia § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že žalobcovi ako plne úspešnej strane sporu priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný výlučne III. a IV. výroku a navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu v napadnutom rozsahu zamietnuť, priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že žalobca si v žalobe síce uplatnil nárok na primerané finančné zadosťučinenie, avšak netvrdil žiadne skutočnosti odôvodňujúce základ a ani výšku nároku. Pritom ide o povinnosť žalobcu v zmysle § 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku, po splnení ktorej je takto, skutkovo vymedzený nárok prejedateľný. Postup okresného súdu, ktorý absenciu akýchkoľvek skutkových tvrdení (ktoré je povinný uviesť každý žalobca, bez ohľadu na to či ide o spor s ochranou slabšej strany alebo nie) nahradil vlastnými skutkovými závermi je v rozpore s Civilným sporovým poriadkom. Žalovaný sa o všeobecne označených dôvodoch pre jeho priznanie dozvedel prvýkrát z rozsudku. Postup okresného súdu je v rozpore s § 290 a nasl. Civilného sporového poriadku. Z ustanovenia § 295 Civilného sporového poriadku možno vyvodiť, že kým zákon dáva súdu osobitnú právomoc pri dokazovaní, tak v prípade splnenia procesnej povinnosti tvrdiť rozhodujúce skutočnosti takúto právomoc už nedáva. Napádaný rozsudok neobsahuje vo vzťahu k III. výroku žiadne dôvody, na základe ktorých okresný súd dospel k záveru o tom, že suma 300,- Eur je primeranou. Jej určenie v rozsudku teda nie je žiadnym spôsobom odôvodnené. Súd neuviedol žiadnu úvahu, akou sa k sume 300,- Eur dopracoval. Aj keď určenie sumy zadosťučinenia podlieha úvahe súdu, tá musí byť odôvodnená konkrétnymi, preskúmateľnými a reálnymi dôvodmi, čo napádaný rozsudok vôbec nespĺňa. Pre splnenie povinnosti rozhodnutie odôvodniť preskúmateľnými a konkrétnymi hľadiskami je irelevantné, či pre rozhodnutie o primeranom zadosťučinení je potrebný vznik ujmy alebo nie, keďže táto skutočnosť nemá nič spoločné s povinnosťou súdu rozhodovať na základe konkrétnych a preskúmateľných úvah. Odôvodnenie je nepreskúmateľné, čím je porušené právo žalovaného na spravodlivý súdny proces (poukaz na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 68/2022, rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Cdo 171/2005).

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok, ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase ich podaní pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie ma zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok je v napadnutom rozsahu vecne správny, preto postupom podľa § 387 CSP výroky III. a IV. potvrdil.

Predmetom konania pred súdom prvej inštancie bol žalobou uplatnený nárok žalobcu na určenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8100043247 zo dňa 1.2.2012, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná, určenia, že úver poskytnutý žalobcovi žalovaným na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100043247 zo dňa 1.2.2012 je bezúročný a bez poplatkov, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi finančné zadostučinenie 300,- Eur.

Výrok I. a výrok II. napadnutého rozsudku neboli napadnuté odvolaním strán preto nadobudli právoplatnosť.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody a na odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo posúdiť správnosť skutkových a právnych úsudkov súdu prvej inštancie vedúcich k záveru jednak, že boli splnené zákonné predpoklady pre priznanie predmetného primeraného finančného zadostučinenia žalobcu, že jeho primeranou výškou je žalobou uplatňovaná a súdom prvej inštancie priznaná suma 300,- Eur (výrok III.) a zároveň sa vysporiadať s výrokom IV. o náhrade trov konania.

Podľa § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Zákon o ochrane spotrebiteľa teda v citovanom ustanovení priamo zakotvuje, že ten spotrebiteľ, ktorý bol na súde úspešný voči dodávateľovi za porušenie jeho práv alebo povinností, má nárok na primerané finančné zadostučinenie. Ako už bolo uvedené, s poukazom na znenie citovaného ustanovenia, vo vzťahu k výške tohto peňažného zadostučinenia zákon nestanovuje žiadne špeciálne podmienky okrem toho, že musí byť primerané. Primerané peňažné zadostučinenie predstavuje akúsi náhradu morálnej ujmy ako satisfakcie za stav, kedy spotrebiteľ musel trpieť, keďže vrátením neoprávnených zaplatených finančných prostriedkov sa všetko nezhojilo. Primeranosť je nevyhnutné odôvodniť čo do základu a výšky a voľná úvaha súdu v tomto smere musí byť preskúmateľná. Na posúdenie výšky finančného zadostučinenia bude mať vplyv rozsah a intenzita zásahu do práv spotrebiteľa, keď na jeho strane v súvislosti s konaním žalovaného vznikli nepriaznivé ekonomické dôsledky, vzniknuté bezdôvodné obohatenie malo negatívny dopad na ekonomickú situáciu a zabezpečovanie potrieb rodiny spotrebiteľa a nepochybne vyvolalo u spotrebiteľa stresovú situáciu, psychické vypätie, stav neistoty a obavy z budúcnosti. Odvolací súd je toho názoru, že pri posudzovaní primeranosti výšky finančného zadostučinenia je potom nevyhnutné zohľadniť intenzitu zásahu do práv spotrebiteľa, výšku bezdôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžku trvania závadného stavu a spôsobilosť tohto konania vyvolať negatívne následky v živote spotrebiteľa.

Odvolačný súd v danej veci poukazuje na odôvodnenie rozsudku NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 „Aplikujúci režim zákona č. 250/2007 Z. z. je potom nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávateľia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.“.

V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že napadnutým rozsudkom bolo I. výkonom určené, že dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8100043247 zo dňa 1.2.2012 je neplatná, II. výkonom určené, že úver poskytnutý žalobcovi žalovaným na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100043247 zo dňa 1.2.2012 je bezúročný a bez poplatkov. Z uvedeného je jednoznačné, že žalobca si voči žalovanému úspešne (aj právoplatne, keďže výroky I. a II. neboli napadnuté odvolaním) uplatnil porušenie povinnosti žalovaným stanovenej zákonom o spotrebiteľských úveroch. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jeho odseku 28 až 30 je zrejmé, že určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti je základom pre priznanie aj práva na primerané finančné zadosťučinenie podľa ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa.

Žalovaný v odvolaní argumentoval tým, že vykonaným dokazovaním neboli preukázané skutočnosti a odôvodnenie neobsahuje žiadne skutkové a právne závery, ktorými by sa preukázala dôvodnosť a výška zadosťučinenia v sume 300,- Eur, s čím sa odvolací súd nestotožnil s ohľadom na už uvedené v odseku 14. V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že žalobca ako spotrebiteľ úspešne uplatnil na súde porušenie svojich práv, splnil tak predpoklad, ktorý zákon o ochrane spotrebiteľa v ustanovení § 3 ods. 5 vyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie. Pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy. Súd prvej inštancie správne vec po právnej stránke posúdil, keď vychádzal zo záveru, že zákon pre priznanie finančného zadosťučinenia žiadne osobitné podmienky nestanovuje.

Pokiaľ ide o primeranosť výšky priznaného finančného zadosťučinenia, odvolací súd poukazuje na to, že za nemajetkovú ujmu pre spotrebiteľa je možné považovať obmedzenie spotrebiteľovho komfortu vo všetkých oblastiach jeho života, najmä však vo finančnom obmedzení, ktoré žalobcovi neoprávnenými platbami v prospech dodávateľa vznikli. Pre priznanie tohto peňažného zadosťučinenia nie sú stanovené žiadne špeciálne podmienky, nemôže tu však ísť o svojvoľu súdu, pretože i takto priznaná náhrada musí byť odôvodnená čo do základu a výšky a táto voľná úvaha musí byť preskúmateľná. Primerané

zadosťučinenie môže pozostávať z náhrady morálnej ujmy ako satisfakcie za stav, ktorý spotrebiteľ musel trpieť, keďže nie vždy vrátením neoprávnene zaplatených finančných prostriedkov sa všetko zhojilo.

V zmysle napadnutého rozhodnutia, súd prvej inštancie svoj záver založil na skutočnostiach, že žalobca bol nútený domáhať sa svojich práv na súde, že úver preplatil, že žalovaný poskytol úver žalobcovi hneď na začiatku znížený o sumu 281,14 Eur, úver úročil sadzbou 70 % ročne, čo je v rozpore s dobrými mravmi a teda nemožno súhlasiť s námietkou žalovaného, že prvoinštančný súd neuviedol žiadnu úvahu pre priznanie zadosťučenia. Odvolací súd k uvedenému záveru okresného súdu dopĺňa, že žalobca sa v danej veci II. výrokom napadnutého rozsudku domohol voči žalovanému určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti, pričom mu bol žalovaným vyplatený úver 1.218,86 Eur (čo neboli medzi stranami sporné, podľa konštatovanie súdu prvej inštancie v odseku 29 napadnutého rozsudku), pričom uvedený záver žalovaný v odvolaní ani nenamietal, keď len poskytnutú istinu bol povinný žalovanému vrátiť, pričom podľa obsahu zmluvy mal celkom zaplatiť (až) čiastku 3.065,40 Eur. Podľa dokladu žalovaného (č.l. 117), žalobca pred súdom prvej inštancie na predmetný úver zaplatil sumu 2.763,41 Eur. Žalovaný porušil svoje povinnosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch tým, že zmluva ním pripravená neobsahovala zákonom stanovené náležitosti, pričom sankcionovaný je už tým, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, teda žalobca získal predmetný úver bezplatne. Na druhej strane je však potrebné zohľadniť skutočnosť, že žalobca celkom isto už tým, že musel pristúpiť k súdnemu vymáhaniu svojej pohľadávky a dožadovať sa určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti, a tým zabrániť, aby nedošlo k bezdôvodnému preplateniu poskytnutého úveru nad sumu 1.218,86 Eur a následne k nedôvodnému uhrádzaniu sumy 1.846,54 Eur ako rozdielu celkovej čiastky na zaplatenie 3.065,40 Eur a sumy vyplateného úveru 1.218,86 Eur (resp. sumy 1.544,55 Eur ako rozdielu celkovej čiastky na zaplatenie žalobcom 2.763,41 Eur a sumy vyplateného úveru 1.218,86 Eur), trpel prirodzene určité psychické napätie a stres, ktorú skutočnosť ani nie je potrebné iným spôsobom dokazovať. Hrozba preplácania úveru nad sumu poskytnutej sumy úveru, v sume 1.544,55 Eur (bezdôvodného obohatenia), teda o viac ako 100 % prevyšovala rozsah toho, na čo vznikol žalovanému od žalobcu nárok (1.218,88 Eur). V danej veci bolo tiež potrebné zohľadniť, že predmetná zmluva o úvere bola uzavretá ešte vo februári 2012 a od tej doby žalobca roky (do marca 2019) žalovanému uhrádzal splátky úveru. Predmetné súdne konanie pred okresným súdom bolo začaté doručením žaloby dňa 11.2.2019, okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom dňa 6.6.2022, toto konanie tak prebiehalo viac ako 3 roky.

V posudzovanej veci všetky predpoklady priznania finančného zadosťučinenia boli aj podľa odvolacieho súdu naplnené (úspešné uplatnenie porušenia práva ustanoveného zákona o ochrane spotrebiteľa a zákona o spotrebiteľských úveroch, za ktoré nesie zodpovednosť žalovaný), pričom ochrana porušeného práva žalobcu ako spotrebiteľa, teda slabšej strany spotrebiteľskej zmluvy, bola dovŕšená priznaním finančného zadosťučinenia vo výške 300,- Eur. Spotrebiteľ ako príjemca finančnej služby bol nútený iniciovať súdny spor na ochranu svojich práv a do právoplatného skončenia súdneho konania bol vystavený nutnosti riešiť uvedenú ochranu v súvislosti s úverovými zmluvami uzavretými v roku 2012. Vychádzajúc z intenzity zásahu žalobcu ako spotrebiteľa, a to vo vzťahu k zmluvným vzťahom (neuvedenie viacerých obligatórnych obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, dojednanie neprijateľnej zmluvnej podmienky), výšky nedôvodne požadovaných súm (1.544,55 Eur) a výšky poskytnutých finančných prostriedkov, tiež dĺžky trvania závažného stavu 10 rokov, priznané finančné zadosťučinenie žalobcu spĺňalo požiadavku primeranosti.

Vzhľadom k tomu, že vo vzťahu k rozsahu finančného zadosťučinenia zákonodarca neustanovil žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť, jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bolo preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na individuálne okolnosti každého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017). Výška priznaného finančného zadosťučinenia je adekvátna ekonomickej realite a tiež požiadavke spravodlivého dovŕšenia ochrany porušených práv žalobcu ako spotrebiteľa. Neprekračuje súdnou praxou už priznané finančné zadosťučinenia v jednotlivých prípadoch (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25CoCsp/2/2021 vo výške 400,- Eur, sp. zn. 10CoCsp/75/2021 vo výške 200,- Eur).

Súd prvej inštancie správne uzavrel, že podmienky v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa pre priznanie finančného zadosťučinenia žalobcovi, vo forme úspešného uplatnenia porušenia povinnosti žalovaným stanovenej zákonom, splnené boli. Následne správne aj vyhodnotil výšku priznaného finančného zadosťučinenia so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu. Súd prvej inštancie na základe svojich zistení priznal žalobcovi finančné zadosťučinenie v sume 300,- Eur, s ktorou sa odvolací súd stotožnil, keď mal za to, že prvoinštančný súd dostatočne (v spojení s uvedeným v odseku 17) porovnal úspech žalobcu v konaní s výškou jeho nemajetkovej ujmy a s dôsledkami, ktoré platenie neoprávnených súm žalovanému žalobcu poskytli, ako aj intenzitu zásahu do práv žalobcu s konaním žalovaného. Odvolací súd má za to, že táto suma plne zohľadňuje ujmu na strane žalobcu a predstavuje (spolu s bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru) dostatočnú sankciu pre žalovaného, ktorá by ho mala pri ďalšom poskytovaní úverov odradiť od porušovania príslušných noriem na ochranu spotrebiteľa.

Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalovaného, že okresný súd postupoval v rozpore s § 290 a nasl. CSP, keď (chýbajúce) skutkové tvrdenia žalovaného k primeranému zadosťučineniu nahradil vlastnými skutkovými závermi. V danej veci je nutné vychádzať nielen zo záverov rozsudku NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 (označený v odseku 13), ktorými sa aj okresný súd riadil v spojení s obsahom žaloby ako aj jej doplnenia na čl. 125, v ktorom žalobca ozrejmil, že sumy 300,- Eur sa domáha z dôvodu, že zo strany žalovaného, ktorý porušenie práva a povinnosti ustanovené mu zákonom o spotrebiteľských úveroch je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi (žalobcovi) ujmu.

Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa odseku 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

Odôvodnenie rozsudku súdu musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

Po oboznámení sa s obsahom spisu a odvolaním napadnutým rozhodnutím odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnil rozsudok, stručne, jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil a ako vec právne posúdil, čím splnil zákonné kritériá odôvodnenia

uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Okresný súd sa v rozsahu postačujúcom pre správne rozhodnutie vo veci samej vysporiadal s námietkami žalovaného a jeho právnou argumentáciou. Podľa odvolacieho súdu v danom prípade neobstojí ani námietka žalovaného, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný s ohľadom na už vyššie uvedené. Zo strany súdu prvej inštancie podľa odvolacieho súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu a to k absencii riadneho odôvodnenia rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami (§ 220 ods. 2 CSP) vo vzťahu k odôvodneniu vyhovieňa žalobe. Zároveň podľa odvolacieho súdu teda nedošlo ani k znemožneniu stranám realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď rozhodnutie okresný súd fakticky v relevantných záveroch riadne právne aj vecne odôvodnil v odseku na strane 9 až 11.

Pokiaľ súd prvej inštancie niektoré svoje závery ohľadom posúdenia primeranosti výšky priznaného finančného zadosťučinenia odôvodnil príliš stručne, odvolací súd v tomto odôvodnení argumentáciu súdu prvej inštancie v potrebnom rozsahu doplnil (§ 387 ods. 3 CSP). S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu ďalšie žalovaným uplatnené odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. d) (príčom tento odvolací dôvod žalovaný ani bližšie nešpecifikoval), odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP splnené neboli.

S ohľadom na uvedené odvolací súd napadnutý III. výrok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 CSP vrátane správneho IV. výroku o náhrade trov konania (napadnutého odvolaním bez uvedenia osobitnej odvolacej argumentácie).

I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

V odvolacom konaní fakticky plne úspešnému žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalobca v odvolacom konaní pasívny, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčíslil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, naviac podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo juris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalobcu rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcou. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl.

17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonómiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď žalovanému žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu. S ohľadom na uvedené odvolací súd žalobcovi nárok voči žalovanému na náhradu trov tohto odvolacieho konania nepriznal.

Na záver odvolací súd dodáva, že skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní sporovej strany, nemožno považovať za porušenie, či nerešpektovanie jej práv. Odvolací súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 218/2010, podľa ktorého obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

dovolaťom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolaťom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolať v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).